

สมมติฐานวลีคำบ่งชี้ (DP hypothesis)

2209521 วากยสัมพันธ์

พลรวี ประเสริฐสม (ponrawee.pra@gmail.com)

Under CC License 3.0 (BY-NC-SA)

1. วาดต้นไม้ตามทฤษฎีเอกซ์บาร์ของนามวลีต่อไปนี้

(1) Every book on English linguistics

2. พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้

(2) Kim's every wish

ให้นิสิตลองวาดต้นไม้ของนามวลีข้างต้นตามทฤษฎีเอกซ์บาร์ แล้วอภิปรายว่าพบปัญหาอะไร

3. พิจารณาวลีที่เป็นตัวหนาในข้อมูลต่อไปนี้และระบุประเภทของวลี

(3) They did it **differently from/than/*to/*above other people.**

(4) The linguist **under the sea**

(5) I **ate rice.**

(6) **The student** on the hill

วลีของคำบ่งชี้ (DetP) มีความแตกต่างจากวลีอื่นๆ ในทฤษฎีเอกซ์บาร์อย่างไร

4. พิจารณาสมมติฐานต่อไปนี้

- **สมมติฐานนามวลี (NP hypothesis):** นามวลีในภาษาอังกฤษเป็นวลีที่มีส่วนหลักเป็นคำนาม และมีวลีคำบ่งชี้ (DetP) เป็นส่วนบ่งชี้ (specifier)
- **สมมติฐานวลีคำบ่งชี้ (DP hypothesis):** นามวลีในภาษาอังกฤษเป็นวลีที่มีส่วนหลักเป็นคำบ่งชี้ (determiner) เช่น a, an, the, every

นักภาษาศาสตร์จำนวนมากคิดว่าสมมติฐานวลีคำบ่งชี้ (DP hypothesis) ใช้ได้ดีกับภาษาอังกฤษ ให้นิสิตลองวาดต้นไม้ของวลี *A book on English linguistics* โดยแทนที่จะให้คำบ่งชี้ (determiner) เป็นส่วนบ่งชี้ (specifier) ให้เป็นส่วนหลัก (head) ของนามวลีแทน

5. วงกลมหรือเติมคุณสมบัติของส่วนหลัก (head) ให้ช่องว่าง และประเมินว่าสมมติฐานวลีคำบ่งชี้ (DP hypothesis) เป็นไปตามคุณสมบัติเหล่านี้หรือไม่ ถ้าสรุปไม่ได้ ให้อธิบายว่าเพราะอะไร

- ส่วนหลักเป็น (คำ / วลี)
- ส่วนหลัก (head) เป็นตัว _____ (_____) ส่วนเติมเต็ม (complement)
- ส่วนหลัก (head) เป็นตัวกำหนด _____ (_____) ของทั้งวลี

6. วาดต้นไม้ของวลีใน (2) อีกครั้งตามสมมติฐานวลีคำบ่งชี้ (DP hypothesis)

(2) Kim's every wish

7. พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้

- (7) a. They want to bully **us students**.
 b. *They want to bully **us the students** (พูดโดยไม่มีเว้นวรรค)
 c. *They want to bully **the us students**

พิจารณาข้อมูลข้างต้น ประกอบกับการแจกแจง (distribution) ของคำสรรพนามที่เคยรู้ ข้อมูลดังกล่าวสนับสนุนสมมติฐานวลีคำบ่งชี้ (DP hypothesis) หรือสมมติฐานนามวลี (NP hypothesis) เพราะอะไร

8. ถ้าสมมติฐานวลีคำบ่งชี้ (DP hypothesis) เป็นจริง คำสรรพนามน่าจะมีหมวดหมู่ทางวากยสัมพันธ์ประเภทใด

9. พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้

(8) The students believe **in/*on/*under/*above** themselves.

ข้อมูลข้างต้นแสดงคุณสมบัติใดของส่วนหลัก (head) กับส่วนเติมเต็ม (complement)

10. จากข้อมูลใน (8) ถ้าสมมติฐานวลีคำบ่งชี้ (DP hypothesis) เป็นจริง เราน่าจะทำนายอะไรได้เกี่ยวกับการเลือก (selection) ของคำกริยา

11. (ข้อเสนอของ Bruening, 2020) พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้ (ความหมายแต่ละข้อเป็นสำนวนในภาษาอังกฤษที่ความหมายคล้ายคลึงกับเซต a.)

- (9) a. They bit the bullet. (= ยอมทำเรื่องที่ไม่อยากทำ)
 b. They bit another bullet. (= ยอมทำเรื่องที่ไม่อยากทำอีกเรื่อง)

- (10) a. Kim jumped the gun. (= เร่งทำโดยไม่คิดให้ดีกว่า)
 b. Nut jumped another gun. (= เร่งทำโดยไม่คิดให้ดีกว่าอีกครั้ง)

นิสิตคิดว่าข้อมูลข้างต้นสนับสนุนคำทำนายตามวลีคำบ่งชี้ (DP hypothesis) หรือไม่ เพราะอะไร

12. (ชวนคิด) สมมติฐานวลีคำบ่งชี้ (DP hypothesis) ใช้ได้กับทุกภาษาหรือไม่

สมมติฐานวลีคำบ่งชี้ (DP hypothesis) เป็นที่นิยมมากและนักวากยสัมพันธ์ปัจจุบันมักจะเชื่อในสมมติฐานนี้ แต่พอมาดูกันจริงๆ แล้วดูไม่ได้มีหลักฐานเชิงประจักษ์สนับสนุนมากเท่าไรนัก (อ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้ได้ใน Salzmann, 2020 หรือ สนทนากับอาจารย์คณิน ชัยเพ็ชร)

มโนทัศน์สำคัญ

1. วลีคำบ่งชี้ (Determiner Phrase)
2. สมมติฐานวลีคำบ่งชี้ (DP hypothesis)

บรรณานุกรม

- Bruening, B. (2020). The head of the nominal is n, not d: N-to-d movement, hybrid agreement, and conventionalized expressions. *Glossa: a journal of general linguistics*, 5(1).
- Salzmann, M. (2020). The np vs. dp debate. why previous arguments are inconclusive and what a good argument could look like. evidence from agreement with hybrid nouns. *Glossa: a journal of general linguistics*, 5(1).